

1189**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾**

z dnia 1 września 2009 r.

w sprawie sposobu pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych²⁾

Na podstawie art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97) zarządza się, co następuje:

§ 1. Sposób pobierania próbek paliw ciekłych i biopaliw ciekłych określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.³⁾

Minister Gospodarki: w z. *M. Korolec*

¹⁾ Minister Gospodarki kieruje działem administracji rządowej — gospodarka, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Gospodarki (Dz. U. Nr 216, poz. 1593).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 14 maja 2009 r. pod numerem 2009/0274/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337, z późn. zm.).

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie sposobu pobierania próbek (Dz. U. Nr 64, poz. 595), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 43 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. Nr 169, poz. 1200, z 2008 r. Nr 157, poz. 976 oraz z 2009 r. Nr 18, poz. 97).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 1 września 2009 r. (poz. 1189)

SPOSÓB POBIERANIA PRÓBEK PALIW CIEKŁYCH I BIOPALIW CIEKŁYCH

1. Sposób pobierania próbek ze zbiornika.
 - 1.1. Próbkę pobiera się ręcznie, gdy zawartość zbiornika znajduje się w spoczynku.
 - 1.2. Próbkę należy pobierać w kolejności od lustra cieczy do dna zbiornika, aby uniknąć zaburzeń w niższych poziomach cieczy.
 - 1.3. Próbkę pobiera się przy użyciu odpowiednich przyrządów do pobierania próbek.
 - 1.3.1. Rodzaje przyrządów do pobierania próbek:
 - 1) paliw ciekłych,
 - 2) biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek oleju napędowego i biokomponentów,
 - 3) estru stanowiącego samoistne paliwo — określa norma PN-EN ISO 3170.
 - 1.3.2. Rodzaje przyrządów do pobierania próbek:
 - 1) biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek benzyn silnikowych i bioetanolu,
 - 2) biopaliw ciekłych opartych na bioetanolu, stosowanych w wybranych flotach, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym — określa norma PN-A-79527.
 - 1.4. Próbkę pobiera się do odpowiednich pojemników.
 - 1.4.1. Pojemniki przeznaczone na próbki:
 - 1) paliw ciekłych,
 - 2) biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek oleju napędowego i biokomponentów,
 - 3) biopaliw ciekłych stanowiących mieszanek benzyn silnikowych i bioetanolu,
 - 4) biopaliw ciekłych opartych na bioetanolu, stosowanych w wybranych flotach, wyposażonych w silniki z zapłonem samoczynnym — powinny być metalowe lub szklane, wykonane z materiału niezawierającego ołowiu.
 - 1.4.2. Pojemniki przeznaczone na próbki estru stanowiącego samoistne paliwo powinny być wykonane ze stali nierdzewnej lub z tworzyw sztucznych, chemicznie obojętnych, np. politereftalanu etylenu (PET).
 - 1.4.3. Pojemniki przeznaczone na próbki powinny:
 - 1) mieć pojemność 5 litrów, z zastrzeżeniem pkt 1.4.4, oraz być wyposażone w uszczelki dławikowe lub mieć połączenia szczelne, zdolne do wytrzymania wewnętrznych ciśnień, powstających podczas normalnej ich eksploatacji,
 - 2) mieć zamocowanie, umożliwiające ich zaplombowanie.

- 1.4.4. Pojemniki przeznaczone na próbki do badania prężności par powinny mieć pojemność 1 litra. Pojemnik powinien być wypełniony próbka w 70—80 procentach.
- 1.4.5. W przypadku pobierania próbek benzyn silnikowych lub biopaliw ciekłych stanowiących mieszkankę benzyn silnikowych i bioetanolu, pojemniki przeznaczone na próbki powinny być schłodzone. Na ściankach naczyń nie może być kondensatu pary wodnej.
- 1.4.6. Pojemniki przeznaczone na próbki nie mogą być zabezpieczane przed korozją środkami wytworzonymi na bazie produktu naftowego.
- 1.4.7. Zamknięcie pojemników przeznaczonych na próbki składa się z nakrętki z dopasowaną podkładką odporną na działanie pobieranego paliwa. Podkładki te nie mogą być wykonane z korka lub gumy.
- 1.5. Przyrządy do pobierania próbek oraz pojemniki przeznaczone na próbki powinny być wykonane z materiałów chemicznie obojętnych dla pobieranego paliwa.
- 1.6. Pojemnik przeznaczony na próbkę należy:
 - 1) napełnić maksymalnie 4 litrami paliwa, z zastrzeżeniem pkt 1.4.4;
 - 2) po napełnieniu paliwem natychmiast zamknąć, stosując zamknięcie zapewniające niezmiennosc parametrów jakościowych próbki.
- 1.7. Szczelność zamkniętego pojemnika przeznaczonego na próbkę należy sprawdzić, odwracając go do góry dnem i trzymając w tej pozycji przez 30 sekund. Jeżeli zaobserwuje się wyciek paliwa, należy wymienić zamknięcie pojemnika na nowe i ponownie sprawdzić jego szczelność.
 - 1.7.1. W przypadku gdy wyciek paliwa nie ustaje, należy ponownie pobrać próbkę, używając nowego pojemnika wraz z nowym zamknięciem i przeprowadzić ocenę szczelności tego pojemnika i zamknięcia.
- 1.8. Sposób postępowania przy pobieraniu próbek, postępowanie z próbkami oraz wymagania dotyczące bezpieczeństwa w tym zakresie określa norma PN-EN ISO 3170.
2. Sposób pobierania próbek z urządzenia służącego do dystrybucji, zwanego dalej „odmierzaczem”.
 - 2.1. Końcówkę przewodu wlewowego odmierzacza należy dokładnie oczyścić za pomocą czystej, bawełnianej szmatki.
 - 2.2. Końcówkę przewodu wlewowego odmierzacza, a w przypadku pobierania próbek benzyn silnikowych lub biopaliw ciekłych stanowiących mieszkankę benzyn silnikowych i bioetanolu także przystawkę do pobierania próbek, należy przepłukać co najmniej 4 litrami pobieranego paliwa. Paliwo to należy zlewać do przygotowanego pojemnika.
 - 2.2.1. Przystawka do pobierania próbek powinna być:
 - 1) wyposażona w przewód powietrzny, umożliwiający doptyw powietrza do czujnika urządzenia odcinającego doptyw paliwa, lub
 - 2) luźno dopasowana, umożliwiając doptyw powietrza — przez szczeliny między końcówką przewodu wlewowego odmierzacza a przystawką do pobierania tych próbek — do czujnika urządzenia odcinającego doptyw paliwa.
 - 3) wykonana z materiału przewodzącego elektryczność i niepowodującego iskrzenia.
- 2.3. Odpowiednią liczbę pojemników przeznaczonych na próbki należy ustawić obok odmierzacza, z którego będą pobierane próbki.
- 2.4. Pojemniki przeznaczone na próbki powinny spełniać wymagania określone w pkt 1.4—1.4.7 i 1.5.
- 2.5. Przed rozpoczęciem pobierania próbek należy zapisać wskazania licznika paliwa na odmierzaczu.
- 2.6. W przypadku pobierania próbek benzyn silnikowych lub biopaliw ciekłych stanowiących mieszkankę benzyn silnikowych i bioetanolu, w pojemniku przeznaczonym na próbkę należy umieścić, w pozycji pionowej, przystawkę do pobierania próbek w taki sposób, aby sięgała dna pojemnika.
- 2.7. Do pojemnika przeznaczonego na próbkę, a w przypadku pobierania próbek benzyn silnikowych lub biopaliw ciekłych stanowiących mieszkankę benzyn silnikowych i bioetanolu do przystawki do pobierania próbek umieszczonej w pojemniku przeznaczonym na próbkę, należy wprowadzić końcówkę przewodu wlewowego odmierzacza.
 - 2.7.1. Jeżeli stosuje się przystawkę do pobierania próbek wyposażoną w przewód powietrzny, należy upewnić się, że jest on połączony z czujnikiem urządzenia odcinającego doptyw paliwa.
- 2.8. Należy uruchomić mechanizm pompujący paliwo.
 - 2.8.1. Jeżeli stosuje się przystawkę do pobierania próbek luźno dopasowaną, należy zachować takie natężenie przepływu paliwa, aby zapobiec jego rozlewaniu, gdy wystąpi turbulencja w jego przepływie.
 - 2.8.2. Jeżeli urządzenie odcinające doptyw paliwa jest wyłączone, należy zwrócić uwagę, aby nie przepełnić pojemnika przeznaczonego na próbkę.
- 2.9. Pojemnik przeznaczony na próbkę należy:
 - 1) napełnić maksymalnie 4 litrami paliwa według wskazań licznika na odmierzaczu, z zastrzeżeniem pkt 1.4.4;
 - 2) po napełnieniu paliwem natychmiast zamknąć, stosując zamknięcie zapewniające niezmiennosc parametrów jakościowych próbki.
- 2.9.1. W zakresie sprawdzania szczelności zamkniętego pojemnika przeznaczonego na próbkę stosuje się wymagania określone w pkt 1.7 i 1.7.1.
- 2.10. Szczegółowy sposób postępowania przy pobieraniu próbek, postępowanie z próbkami oraz wymagania bezpieczeństwa określa norma PN-EN 14275.